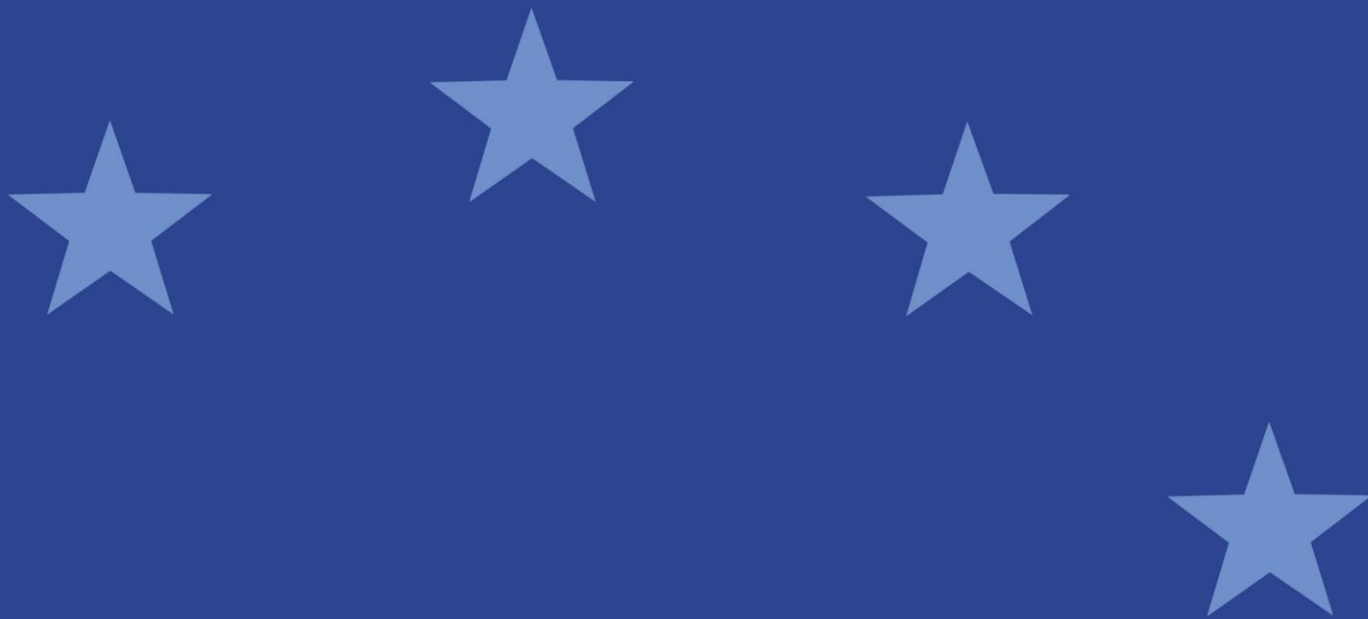


# Smernice in priporočila

Smernice in priporočila za vzpostavitev doslednega, učinkovitega in uspešnega ocenjevanja  
dogovorov o interoperabilnosti



**Kazalo**

I. Področje uporabe	3
II. Namen	3
III. Skladnost in obveznost poročanja	3
IV. Smernice in priporočila za vzpostavitev doslednega, učinkovitega in uspešnega ocenjevanja dogovorov o interoperabilnosti	4

## **I. Področje uporabe**

### **Kdo?**

1. Te smernice in priporočila se uporabljajo za pristojne nacionalne organe.

### **Kaj?**

2. V smernicah in priporočilih je opredeljeno, kaj bi pristojni nacionalni organi morali analizirati pri ocenjevanju dogovora o interoperabilnosti, torej tudi, katerim vidikom dogovora o interoperabilnosti bodo morale nameniti pozornost centralne nasprotne stranke (CNS).
3. S smernicami in priporočili se ne uvajajo nove zahteve za CNS poleg tistih, ki so bile določene v uredbi o infrastrukturi evropskega trga (EMIR) ali ustreznih tehničnih standardih. Določa pa se, kako morajo biti te zahteve izpolnjene za sprejemanje trdnih in stabilnih dogovorov o interoperabilnosti.
4. V smernicah in priporočilih so obravnavana predvsem tveganja, ki se bi lahko pojavila zaradi dogovorov o interoperabilnosti, ter opisana področja, na katere se morajo usmeriti CNS in ki jih morajo preveriti pristojni nacionalni organi, da se ta tveganja ublažijo.

### **Kdaj?**

5. Te smernice in priporočila se uporabljajo od 10-06-2013.

## **II. Namen**

6. Cilj teh smernic in priporočil je izboljšati natančnost in enotnost standardov, ki se uporabljajo pri ocenjevanju dogovorov o interoperabilnosti.

## **III. Skladnost in obveznost poročanja**

### **Status smernic**

7. Ta dokument vsebuje splošne smernice in priporočila ter podrobne smernice in priporočila. Oboje so smernice in priporočila, ki so izdane v skladu s členom 16 uredbe o ESMA<sup>1</sup>. V skladu s

---

<sup>1</sup> Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES.

členom 16(3) uredbe o ESMA si morajo pristojni nacionalni organi na vsak način prizadevati za spoštovanje smernice in priporočil.

8. Pristojni nacionalni organi, za katere se uporabljajo te smernice in priporočila, jih morajo upoštevati, tako da jih vključijo v svoje nadzorne prakse.

### **Obveznost poročanja**

9. Pristojni nacionalni organi, za katere veljajo te smernice in priporočila, morajo organ ESMA najpozneje dva meseca po tem, ko jih je organ ESMA objavil, na elektronski naslov [post-trading@esma.europa.eu](mailto:post-trading@esma.europa.eu) obvestiti, ali te smernice in priporočila upoštevajo ali jih nameravajo upoštevati, in navesti razloge za vsako neupoštevanje. Če se pristojni nacionalni organi do tega roka ne odzovejo, se šteje, da ne ravnajo v skladu s smernicami. Predloga za obveščanje je na voljo na spletnem mestu organa ESMA.

## **IV. Smernice in priporočila za vzpostavitev doslednega, učinkovitega in uspešnega ocenjevanja dogovorov o interoperabilnosti**

10. Ob upoštevanju zahtev za CNS, ki sklepajo dogovore o interoperabilnosti, kakor je določeno v členih 51, 52 in 53 Uredbe, organ ESMA predlaga, da pristojni nacionalni organi pri pregledu predloga o interoperabilnosti v skladu s členom 54 Uredbe ocenijo prijavo glede na merila, ki so določena v smernicah in priporočilih v nadaljevanju.

### **PRVA SMERNICA IN PRIPOROČILO: PRAVNO TVEGANJE**

(Člen 52(1)(a) in (b) Uredbe (EU) št. 648/2012)

#### *Splošna smernica in priporočilo 1*

Pristojni nacionalni organ mora oceniti, ali je dogovor o interoperabilnosti jasno opredeljen, pregleden, veljaven in izvršljiv v vseh zadevnih jurisdikcijah, ter tudi ali je CNS vzpostavil okvir za ocenjevanje teh dejavnikov pred sklenitvijo dogovora o interoperabilnosti in za njihovo redno ocenjevanje po sklenitvi dogovora.

## *Podrobne smernice in priporočila*

### **a) Dokumentacija**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 1 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da dokumentacija:

- i. v zavezujoči obliki jasno opredeljuje pravice in obveznosti CNS v skladu z dogovorom o interoperabilnosti;
- ii. je združljiva s postopki zmanjševanja tveganja CNS;
- iii. določa postopek za redni pregled dokumentacije, s čimer se zagotavlja, da dokumentacija ostaja ustrezna, in opredeljujejo odgovornosti CNS v tem postopku;
- iv. določa postopek za posvetovanje z odborom za tveganja in klirinškimi člani, kadar bo sklepanje ali kakršna koli sprememba dogovora o interoperabilnosti verjetno bistveno vplivala na tveganja, ki jim je CNS izpostavljena, in za obveščanje klirinških članov, kadar lahko sklenitev ali kakršna koli sprememba dogovora o interoperabilnosti vpliva na njihovo delovanje;
- v. jasno določa postopek in odgovorne osebe za spremljanje in zagotavljanje delovanja dogovora o interoperabilnosti;
- vi. jasno določa mehanizem za reševanje sporov, ki izhajajo iz dogovora o interoperabilnosti;
- vii. jasno določa pogoje in postopek za prenehanje dogovora o interoperabilnosti.

### **b) Pravna analiza**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 1 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da:

- i. je CNS z veliko gotovostjo ocenila, da so dogovori o pobotu med interoperabilnima CNS veljavni in izvršljivi;
- ii. je CNS z veliko gotovostjo ocenila, da so bili njena pravila in postopki v zvezi s trenutkom vstopa nalogov za prenos v njene sisteme in trenutkom nepreklicnosti opredeljeni v skladu s členom 52(1) Uredbe;
- iii. je CNS z veliko gotovostjo ocenila možnost pojavljanja čezmejnih pravnih vprašanj zaradi njenega sodelovanja v dogovoru o interoperabilnosti, še zlasti v zvezi z njenimi postopki v primeru neplačil in izvršljivostjo dogovorov o finančnem zavarovanju;
- iv. je CNS z veliko gotovostjo ocenila, da so njeni postopki za upravljanje neizpolnjenih obveznosti interoperabilne CNS veljavni in izvršljivi;
- v. CNS trdno zaupa v izvršljivost svojih pravil o neizpolnjenih obveznostih zoper interoperabilne CNS in izvedljivost postopkov za interoperabilnost.

## **DRUGA SMERNICA IN PRIPOROČILO: ODPRT IN POŠTEN DOSTOP**

(Člen 51(2) in (3) Uredbe (EU) št. 648/2012)

### *Splošna smernica in priporočilo 2*

Pristojni nacionalni organ mora oceniti, ali dogovor o interoperabilnosti zagotavlja nediskriminatoren dostop in ali zavrnitev ali omejitve za sklenitev dogovora o interoperabilnosti temeljijo samo na tveganjih.

### *Podrobne smernice in priporočila*

#### **a) Dokumentacija**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 2 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da dokumentacija:

- i. ki ureja dogovor o interoperabilnosti, ne vsebuje nobene določbe, ki omejuje ali ovira sklenitev dogovora o interoperabilnosti z drugimi CNS ali prihodnjo razširitev na njih, razen zaradi ustrezno utemeljenih razlogov, povezanih s tveganji;
- ii. ki ureja dogovor o interoperabilnosti, neupravičeno ne omejuje prenehanja dogovora o interoperabilnosti, kadar ena od interoperabilnih CNS meni, da je to potrebno zaradi ustrezno utemeljenih razlogov, povezanih s tveganji. V takšnih okoliščinah mora CNS, ki se odloči za prenehanje dogovora o interoperabilnosti, zagotoviti ustrezno utemeljitev svojih razlogov za prenehanje dogovora svojemu pristojnemu nacionalnemu organu ter klirinške člane, platforme za trgovanje, za katere dela CNS, in druge interoperabilne CNS, kadar je to ustrezno, obvestiti o tem s čim daljšo vnaprejšnjo napovedjo.

## **TRETJA SMERNICA IN PRIPOROČILO: OPREDELITEV, SPREMLJANJE IN UPRAVLJANJE TVEGANJ**

(Člen 52(1)(a), (b) in (c) ter člen 52(2) Uredbe (EU) št. 648/2012)

### *Splošna smernica in priporočilo 3*

Pristojni nacionalni organ mora pred sklenitvijo dogovora o interoperabilnosti oceniti, ali je CNS vzpostavil splošni okvir za opredelitev, spremljanje in upravljanje morebitnih tveganj, ki izhajajo iz dogovora o interoperabilnosti, ter za njihovo redno opredelitev, spremljanje in upravljanje po sklenitvi dogovora.

## *Podrobne smernice in priporočila*

### **a) Splošne politike, postopki in sistemi**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 3 mora pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da:

- i. dogovor o interoperabilnosti ne vpliva na CNS, ki je vključena v dogovor, pri izpolnjevanju zahtev, ki jih mora upoštevati v skladu z Uredbo in ustreznimi tehničnimi standardi ali enakovrednimi predpisi v tretjih državah. V zvezi s tem mora te zahteve izpolniti vsaka CNS samostojno, še posebej v zvezi z naložbenimi finančnimi sredstvi, vključno s kritjem;
- ii. si CNS izmenjujejo potrebne informacije o svojih operacijah, vključno z, kadar je to ustrezno, informacijami o morebitnem zanašanju na tretje strani kot ponudnike bistvenih storitev, kar bi vsaki CNS omogočalo opravljanje učinkovitih rednih ocen ter opredelitev, spremljanje in ublažitev morebitnih novih ali povečanih tveganj, soodvisnosti ali negativnih posledic, ki so lahko posledica dogovora o interoperabilnosti;
- iii. obstaja postopek za redne preglede okvira CNS za upravljanje tveganja v skladu z oceno iz točke (ii);
- iv. obstaja postopek za sprejetje dogovora med interoperabilnimi CNS v zvezi z morebitnimi spremembami dogovora o interoperabilnosti ter za reševanje sporov;
- v. obstaja postopek za:
  - a. obveščanje interoperabilnih CNS o morebitnih spremembah pravil za CNS in
  - b. sprejetje dogovora med interoperabilnimi CNS v zvezi z morebitnimi spremembami pravil ene od CNS, ki neposredno vplivajo na dogovor o interoperabilnosti;
- vi. je v primeru dogovorov o interoperabilnosti, ki vključujejo tri ali več CNS, CNS opredelila politike, postopke in sisteme za opredelitev, spremljanje, ocenjevanje in ublažitev tveganj, ki izhajajo iz kolektivnih dogovorov, ter pravice in obveznosti različnih interoperabilnih CNS;
- vii. so operativna ureditev, zmogljivosti za obdelavo in ureditev upravljanja tveganja CNS dovolj prilagodljivi in zanesljivi za sedanje in predvidene največje obsege dejavnosti, ki se obdelujejo prek interoperabilne povezave, ter za število CNS, ki so vključene v dogovor o interoperabilnosti;
- viii. ureditev za komunikacijo med interoperabilnimi CNS zagotavlja pravočasno, zanesljivo in varno komunikacijo;
- ix. zasnova postopkov upravljanja neizpolnjenih obveznosti CNS zagotavlja, da upravljanje neizpolnjenih obveznosti klirinškega člana ene CNS ne vpliva na poslovanje interoperabilnih CNS ali jih izpostavlja dodatnim tveganjem;
- x. je CNS ocenila potrebo po posebnih postopkih upravljanja neizpolnjenih obveznosti ob upoštevanju dogovora o interoperabilnosti;
- xi. je postopek prenehanja dogovora o interoperabilnosti s strani katere koli interoperabilne CNS jasen in pregleden ter bo privedel do prenehanja dogovora brez zapletov, zaradi katerih bi bile interoperabilne CNS neupravičeno izpostavljene dodatnim tveganjem.

### **b) Bonitetne zahteve**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 3 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da:

- i. se finančna tveganja, vključno s tveganji pri hranjenju sredstev, ki izhajajo iz dogovora o interoperabilnosti, opredelijo, spremljajo, ocenjujejo in blažijo enako dosledno kot izpostavljenost CNS zaradi njenih klirinških članov;
- ii. ima CNS zadostne ukrepe, postopke in modele tveganj, vključno z metodologijami za testiranje izjemnih situacij, da ustrezno napoveduje svojo finančno izpostavljenost in likvidnostne potrebe, ki izhajajo iz dogovora o interoperabilnosti;
- iii. je CNS ocenila, zbrala ali ima dostop do skupnih virov CNS, ki so potrebni za kritje kreditnih in likvidnostnih tveganj, ki izhajajo iz dogovora o interoperabilnosti, tudi v izjemnih, a mogočih tržnih razmerah;
- iv. je CNS opredelila morebitna tveganja, ki izhajajo iz intervalov med pozivi med CNS k doplačilu kritja in dosegljivosti ustreznega zavarovanja;
- v. interoperabilnim CNS ni dovoljeno, da si medsebojno prispevajo k jamstvenim skladom ali drugim finančnim sredstvom drugih CNS, kakor je opredeljeno v členu 43 Uredbe.

### **c) Neizpolnjevanje obveznosti interoperabilne CNS**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 3 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj:

- i. morebitno izpostavljenost CNS zaradi nekritih kreditnih izgub, če je bil kaskadni pristop interoperabilne CNS k neplačilom izčrpan;
- ii. stopnjo, do katere bi prenosljivost postavk pozicij s CNS, ki je v zaostanku z izpolnitvijo obveznosti, na CNS, ki ni v zaostanku z izpolnitvijo obveznosti, ali na jamstveni sklad interoperabilne CNS, ki je posebej namenjen kritju izpostavljenosti, ki izhaja iz finančnih instrumentov, za katere je bil opravljen kliring prek dogovora o interoperabilnosti, prispevala k zmanjšanju izpostavljenosti med CNS;
- iii. zagotovitev, da se tveganja, uvedena z dogovorom o interoperabilnosti, razkrijejo klirinškim članom v skladu s členom 38(2) Uredbe in členom 10 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 153/2013 z dne 19. decembra 2012 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi glede zahtev za centralne nasprotne stranke;
- iv. tveganja kolektivnega dogovora o interoperabilnosti, kadar več kot dve CNS sodelujeta v dogovoru o interoperabilnosti;
- v. verjetne likvidnostne potrebe, ki izhajajo iz dogovora o interoperabilnosti, na primer kadar poziv med CNS k doplačilu kritja ni izpolnjen.

### **d) Različni modeli upravljanja tveganja**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 3 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da:

- i. ima CNS vzpostavljen postopek za redno ocenjevanje razlik med okviri za upravljanje tveganj interoperabilnih CNS (če te obstajajo), opredeljevanje morebitnih tveganj, ki lahko izhajajo iz uporabe takšnih različnih modelov ali kontrol, vključno z ocenjevanjem rezultatov testiranj v izjemnih situacijah in testiranj postopkov v primeru neplačil, ter vzpostavljeno ureditev za blažitev teh tveganj;
- ii. po oceni iz točke (i) mora obstajati postopek, v katerem interoperabilne CNS pregledajo svoje okvire za upravljanje tveganja in razmislijo o morebitnih ukrepih, vključno z utemeljitvijo za nadaljnje združevanje okvirov za upravljanje tveganja.



### **e) Profil tveganja in merila za članstvo**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 3 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da:

- i. je CNS ocenila profil tveganja za vsako interoperabilno CNS, vključno z morebitnimi tveganji, ki bi lahko izhajala iz njenih politik o članstvu, s čimer se zagotovi, da dogovor o interoperabilnosti ne bo privedel do slabitve splošnega okvira CNS za upravljanje tveganja;
- ii. ima CNS vzpostavljene politike, postopke in sisteme za redno spremljanje, ocenjevanje in blaženje morebitnih tveganj, ki izhajajo iz soodvisnosti, vključno s soodvisnostmi s subjekti ali skupinami subjektov, ki delujejo kot klirinški člani ali ponudniki bistvenih storitev eni ali več interoperabilnim CNS. V zvezi s tem je treba preveriti omejitve koncentracij, ki jih je določila vsaka od CNS, s čimer se zagotovi, da ostanejo ustrezne glede na dogovor o interoperabilnosti, še posebej, če dogovor povečuje tveganje soodvisnosti.

### **f) Upravljanje izpostavljenosti**

Pri uporabi splošne smernice in priporočila 3 morajo pristojni nacionalni organi upoštevati vsaj, da:

- i. je CNS opredelila, kako bo krila izpostavljenost, ki izhaja iz dogovora o interoperabilnosti, vključno z:
  - a. načinom izračuna kritja v skladu s členom 41 Uredbe in poglavjem VI Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 153/2013 z dne 19. decembra 2012 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi glede zahtev za centralne nasprotne stranke;
  - b. načinom, kako bo krila izpostavljenost po neizpolnjevanju obveznosti interoperabilne CNS brez zmanjšanja sposobnosti CNS, da izpolni svoje obveznosti do lastnih klirinških članov;
  - c. predpostavkami za določanje in izmenjavo kritja med CNS. To mora vključevati podrobno razlago pristojnim nacionalnim organom o razlikah, če obstajajo, med parametri za upravljanje tveganja, ki se uporabljajo za izpostavljenost med CNS, in parametri za upravljanje tveganja, ki se uporabljajo za klirinške člane;
- ii. je CNS vzpostavila orodja za upravljanje tveganja, kot so na primer politike glede kritja ali jamstvenega sklada, da obravnava morebitno slabitev splošnega okvira CNS za upravljanje tveganja zaradi dogovora o interoperabilnosti;
- iii. je CNS vzpostavila ureditev, ki je pregledna za njene klirinške člane, za kritje izpostavljenosti, ki izhaja iz dogovora o interoperabilnosti, tudi v izjemnih, a mogočih tržnih razmerah.

## **ČETRТА SMERNICA IN PRIPOROČILO: DEPONIRANJE ZAVAROVANJA**

(Člen 53(3) Uredbe (EU) št. 648/2012)

*Splošna smernica in priporočilo*

1. Pristojni nacionalni organ mora oceniti, ali je interoperabilna CNS deponirala zavarovanje tako, da je zaščiteno pred neizpolnjevanjem obveznosti interoperabilne CNS.

## **PETA SMERNICA IN PRIPOROČILO: SODELOVANJE MED PRISTOJNIMI NACIONALNIMI ORGANI**

(Člen 54(2) Uredbe (EU) št. 648/2012)

*Splošna smernica in priporočilo*

1. Brez poseganja v postopek za izdajo in zavrnitev dovoljenja, ki je opisan v členu 17 Uredbe, morajo pristojni nacionalni organi, ki so odgovorni za ocenjevanje dogovora o interoperabilnosti, tesno sodelovati med seboj med fazo ocenjevanja. To vključuje izmenjavo informacij med celotnim postopkom in izmenjavo njihovih poročil o oceni tveganja, preden so dokončana in predložena ustreznim kolegijem v skladu s postopkom, ki je določen v členu 17 Uredbe. Brez poseganja v ureditev kolegijev v skladu s členom 18 Uredbe morajo pristojni nacionalni organi, ki so odgovorni za nadzor nad interoperabilnimi CNS, redno tesno sodelovati med seboj.
2. Kadar je dogovor o interoperabilnosti sklenjen med CNS, ki ima dovoljenje v skladu s členom 17 Uredbe, in CNS, ki je priznana v skladu s členom 25 Uredbe, je treba skleniti dogovor o sodelovanju med pristojnim nacionalnim organom in ustreznim organom iz tretje države, da se upoštevajo določbe iz odstavka 1 te smernice in priporočila. Vzpostavitev ustreznih dogovorov se lahko omogoči s sprejetjem dogovora o sodelovanju med organom ESMA in pristojnim organom iz tretje države, kakor je določeno v skladu s členom 25(7) Uredbe.